

Московська держава за Івана Грозного

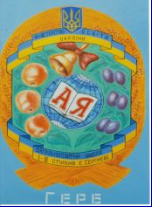

Дитинство Івана IV

Іван IV народився в 1530р. В 1533 р. помер його батько Василій III. Перед смертю він створив регентську раду. Її учасники арештували дядю Івана-Юрія. Управління перейшло до Олени Глінської., яка в 1538 році померла. Влада перейшла до бояр. Іван був свідком постійних кривавих сутичок між боярами. В 13 років Іван виніс свій перший смертний вирок.

М.Авілов. Царевич Іван на прогулянці.

Іван IV

Іван Грозний. Мініатюра з
«Титулярника».

Іван був обдарованою дитиною. Багато читав, блискуче грав у шахмати. Систематичної освіти не мав. Проте знання були міцними в багатьох областях.

Царь був відмінним оратором, його рукописи свідчать про талант письменника.

Іван збирав стародавні книги. Його бібліотека вважалася найкрупнішою в Європі.

Але всі ці чесноти поєднувалися з жорстокістю, мстивістю, безжальністю.

Проголошення Івана IV царем

И.Репин. Выбор невесты для великого князя

В 1546 р. Іван оголосив митрополиту Макарію про свій намір вінчатися на царство.

Митрополит підтримав його, і 16 січня 1547 р. Макарій возложил на голову Івана шапку Мономаха.

Цей крок прирівняв Івана IV до правителів Західної Європи та Орди.

В березні 1547 р. Царь одружився на Анастасії Захар'їній.

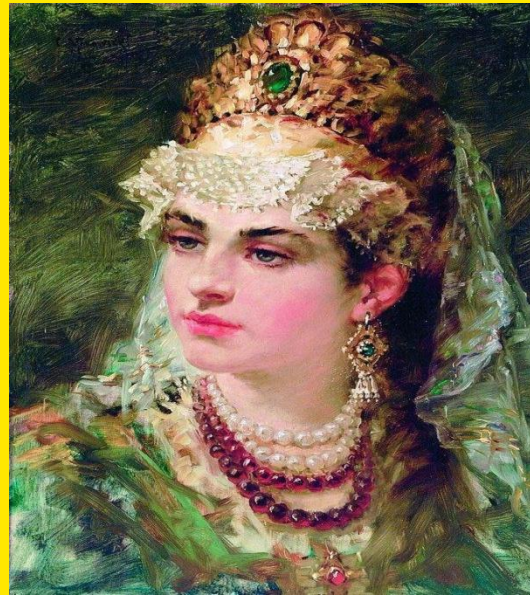
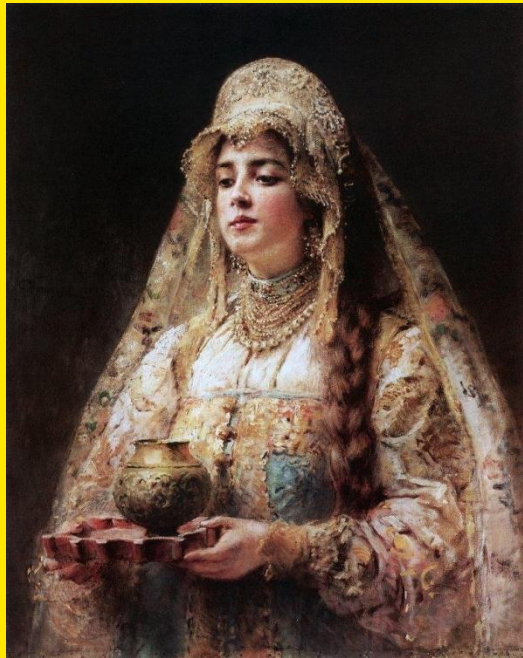

Особисте життя. Сім'я і діти Івана IV

Точно невідома кількість дружин Івана Грозного, але, ймовірно, він був одружений вісім разів (а якщо не брати до уваги його одностаний шлюб з княгинею Марією Долгорукою, то сім). Не рахуючи дітей, померлих у дитинстві, мав трьох синів. Від першого шлюбу з Анастасією Захар'їною-Кошкіною народилося двоє синів, Іван і Федір. Другою дружиною була дочка Кабардинського князя Марія Темрюківна. Третьою — Марфа Собакіна, несподівано померла через три тижні після весілля. За церковними правилами одружитися більше трьох разів заборонялося. У травні 1572 був скликаний церковний собор, щоб дозволити четвертий шлюб — з Анною Колтовською. Але в тому ж році вона була пострижена в черниці. П'ятою дружиною стала в 1575 Анна Васильчикова, померла в 1579, шостий, ймовірно, Василина Мелентьєва. Останній шлюб був укладений восени 1580 з Марією Нагою. 19 листопада 1582 народився третій син царя — Дмитро Іванович який загинув у 1591 в Угличі.

Окрім того, Іван IV безрезультатно сватався до англійської королеви Єлизавети та її племінниці, дочки лорда Генрі, Мері Гастінґс

1. Увійшов в історію Росії як дуже суперечлива особистість: з одного боку — як реформатор і талановитий публіцист, автор блискучих літературних «послань» до різних діячів, а з іншого — як жорстокий тиран і людина з хворобливою психікою

2. При Іванові IV встановлені торгівельні зв'язки з Англією (1553) та Голландією заснована перша друкарня у Москві (на вулиці Нікольській). Підкорені Казанське (1552) та Астраханське (1556) ханства.

РЕФОРМИ ІВАНА ІV ГРОЗНОГО

Збірник законів
СУДЕБНИК

Заснування
ОПРИЧНИНИ

Утворення
Обраної тисячі

Утворення
ЗЕМСЬКОГО
СОБОРУ

Місьцеве
самоврядування

Постійне військо
СТРІЛЬЦІ

Органи управління
ПРИКАЗИ

Лівонська війна і встановлення опричнини

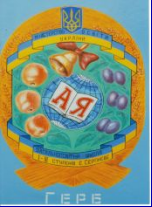
1558 Іван IV розпочав Лівонську війну за оволодіння узбережжям Балтійського моря. Спочатку військові дії розвивалися успішно для Москви. До 1560 армія Лівонського ордена була остаточно розгромлена, а сам Орден перестав існувати.

Іван IV дедалі більше переймався думкою про встановлення особистої диктатури. 1565 року він оголосив про введення в країні *опричнини*. Країна ділилася на дві частини: території, що не входили до опричнини, називалися *Земщина*, кожен опричник приносив клятву на вірність цареві і зобов'язувався не спілкуватися з земськими. Опричники вдягалися в чорний одяг, подібний до чернечого. Кінні опричники мали особливі знаки відмінності, до сідел чіплялися похмурі символи епохи: мітла — щоб вимітати зраду, і собачі голови — щоб вигризати зраду. За допомогою опричників, які були звільнені від судової відповідальності,

Опричнина — система заходів (репресії, страти, конфіскація земель), що здійснювались у Московській державі в 4 столітті і царем Іваном з метою зміцнення царської влади, для боротьби з опозицією, залишками удільного сепаратизму та посилення асиміляції завойованих територій.

Опричники

Останні роки життя Івана Грозного

Цар Іван помер через затяжні хвороби (сифіліс, остеофіти) 18 березня 1584 р. за грою в шахи з князем Богданом Бельським (зятєм Малюти Скуратова).

Митрополит перед кончиною Івана Грозного посвячує його в схизму.

Дякую

за

увагу!!!

